

KIRJALLINEN KYSYMYS 542/2007 vp

Puoluerahoituksen valvonnan uudistaminen

Eduskunnan puhemiehelle

Suomi on saanut Euroopan neuvoston korruptionvastaiselta toimielimeltä GRECOLta maassamme suoritetun tarkastuksen perusteella lukuisia toimenpidesuosituksia puoluerahoituksen valvonnasta sekä lahjonnan kriminalisointiin liittyvästä lainsäädännöstä ja lainkäytöstä.

GRECO suosittelee, että puolue- ja vaalirahoitusta koskevien ilmoitusten on oltava tarkempia. Lisäksi viranomaisten on tarkastettava ilmoitukset nykyistä perusteellisemmin. Suomessa on GRECON mukaan olemassa vaara, että valvontaan vaikuttavat poliittiset intressit. Valtakunnallisella tasolla valvonnasta vastaava oikeusministeriö on osa poliittista järjestelmää, ja paikallisella tasolla keskusvaalilautakunnat koostuvat puolueiden jäsenistä. GRECO myös suosittelee, että lahjontarikoksista tuomittavia rangaistuksia kovennetaan.

On ilahduttavaa, että oikeusministeriö suhtautuu GRECON suosituksiin vakavasti. Julkisudessa esitetyn tiedon perusteella ministeriö kuitenkin lykkää asian valmistelun kevääseen 2008, jolloin se aikoo asettaa työryhmän pohtimaan

suositusten vaatimia lainsäädännön muutostarpeita.

Suomessa käydään kuitenkin kunnallisvaalit jo lokakuussa 2008. Kunnallisvaaleissa korruptionuhka on suuri erityisesti rakennusliikkeiden yksittäisille ehdokkaille antaman vuolaan tuen takia. Usein on arvioitu, että nämä vaaliavustukset nykyisen puutteellisen vaaliavustuslainsäädännön aikana saattavat vaarantaa kunnallisen rakennus- ja kaavoitustoiminnan riippumattomuuden. Erityisesti tästä syystä puoluerahoitusta säätelevät säännökset tulisi uudistaa ennen syksyn kunnallisvaaleja.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että GRECON esittämät puutteet vaalirahoituksen valvonnassa saadaan kiireellisesti korjatuiksi ennen lokakuun 2008 kunnallisvaaleja?

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2007

Jacob Söderman /sd

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jacob Södermanin /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 542/2007 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että GRECON esittämät puutteet vaalirahoituksen valvonnassa saadaan kiireellisesti korjatuksi ennen lokakuun 2008 kunnallisvaaleja?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Euroopan neuvoston korruptionvastainen toimielin GRECO hyväksyi täysistunnessaan 7.12.2007 arviointiraportin, jossa käsitellään Suomen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä Euroopan neuvoston vaalirahoitussuosituksen Rec(2003)4 artiklojen 11, 12, 13b, 14, 15 ja 16 pohjalta. GRECO antoi tässä yhteydessä Suomal-

le kaikkiaan kymmenen suositusta. GRECON toimintaperiaatteiden mukaan Suomen tulee antaa GRECOLle selvitys suositusten toimeenpanosta 30.6.2009 mennessä.

Oikeusministeriö on jo käynnistänyt asiaa koskevat selvitystoimet. Useat GRECON antamista suosituksista edellyttävät puoluerahoituksen ja ehdokkaan vaalirahoituksen julkisuutta sääntelevän lainsäädännön tarkistamista. Oikeusministeriö tulee heti alkuvuodesta 2008 asettamaan työryhmän, joka pohtii suositusten täytäntöönpanoa ja arvioi lainsäädännön ja menettelytapojen muutostarpeet. Tässä työssä valmistelulle on varattava riittävästi aikaa. Myös lainsäädännön muutosten käsittelylle eduskunnassa on varattava aikaa. Uusi sääntely ei kuitenkaan voi tulla noudatettavaksi vielä ensi vuoden kunnallisvaaleissa, koska silloin lakimuutosten olisi oltava voimassa jo ensi kesänä.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2007

Oikeusministeri Tuija Brax

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 542/2007 rd undertecknat av riksdagsledamot Jacob Söderman /sd:

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att snabbt korrigera de brister i övervakningen av valfinansieringen som GRECO lyft fram före kommunalvalet i oktober 2008?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Europarådets organ mot korruption GRECO godkände i sitt plenum den 7 december 2007 en utvärderingsrapport, där insyn i partifinansiering i Finland betraktas mot bakgrund av artiklarna 11, 12, 13b, 14, 15 och 16 i Europarådets rekommendation om valfinansiering Rec(2003)4. I samband med detta gav GRECO Finland samman-

lagt tio rekommendationer. Enligt GRECOs verksamhetsprinciper ska Finland före den 30 juni 2009 lämna GRECO en rapport om hur rekommendationerna genomförs.

Justitieministeriet har redan vidtagit åtgärder för att utreda frågan. Flera av GRECOs rekommendationer förutsätter att lagstiftningen om partifinansiering och offentligheten av en kandidats valfinansiering ändras. Justitieministeriet kommer genast i början av 2008 att tillsätta en arbetsgrupp som ska fundera på genomförandet av rekommendationerna och bedöma behoven av ändringar i lagstiftningen och förfarandena. Detta arbete kräver att det för beredningen reserveras tillräckligt med tid. Också för behandlingen av ändringarna i riksdagen ska reserveras tillräckligt med tid. Det är dock inte möjligt att införa de nya bestämmelserna före kommunalvalet 2008, eftersom ändringarna i lagstiftningen i detta fall borde träda i kraft redan nästa sommar.

Helsingfors den 20 december 2007

Justitieminister Tuija Brax